

## Arteriell angioplastikk og stenting

**Angioplastikk** er tøying/utvidelse av en blodåre med ballong (også kjent som blokkering) for å åpne trange eller tette blodårer. Dette gjøres for å forbedre blodtilførselen. Stenting er innsettelse av et mykt metallrør (stent) for å holde blodåren åpen.

### Hva er fordelene?

Angioplastikk og stenting forbedrer blodtilførsel og reduserer smerte i opp til 90-95% av tilfellene. Hos noen pasienter kan prosedyrene hjelpe kroniske sår med å gro.

Hvor lenge effekten av angioplastikk/stenting varer, avhenger av hvilke blodårer som er behandlet og hvor alvorlig den underliggende sykdommen er. Du bør drøfte situasjonen med legen din.

### Hvordan skal jeg forberede meg til prosedyren?

Det kan hende noen medisiner må reduseres eller stoppes midlertidig før prosedyren. Det er derfor viktig å informere legen som henviser deg, om hvilke medisiner du tar. Noen ganger blir man bedt om å faste fra midnatt.

Blodprøve blir tatt på forhånd for å vurdere nyrefunksjonen og eventuelt for å vurdere blodets evne til å koagulere.

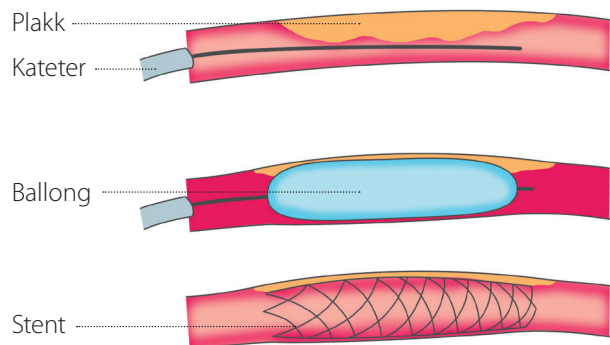
### Prosedyren

Prosedyren utføres med lokalbedøvelse. Noen ganger får man beroligende medisin i tillegg. Blodtrykk, puls og oksygenmetning overvåkes underveis. Hvis du har diabetes, kan man også kontrollere blodsukkeret. Når du ankommer operasjonsstuen vil du ligge på ryggen på operasjonsbordet. Huden vaskes sterilt, og du dekkes med en operasjonsduk. Etter

lokalbedøvelse blir et lite plastrør stukket inn i blodåren din, som oftest i lysken, noen ganger i armen.

Du får underveis et blodfortynnende medikament for å forhindre uønsket koagulering av blodet.

Intervensjonsradiologen bruker et gjennomlysningsapparat med røntgenstråler for å navigere i blodårene. Man bruker en lang, tynn vaier gjennom røret i lysken eller armen for å komme frem til det trange eller tette partiet i blodåren. Når man har kommet forbi dette partiet, brukes vaieren til å føre inn et langt og tynt kateter med en påmontert ballong. Ballongen fylles med væske under høyt trykk. Når ballongen utvider seg, tøyser/strekker den veggen i blodåren. Du kan kjenne et ubehag under denne tøyingen – si i så fall ifra til intervensjonsradiologen.



Hvis tøying alene ikke er tilstrekkelig, kan man på samme måte sette inn en metallstent (forskaling) for å holde blodåren åpen. I noen tilfeller planlegger man å sette en stent allerede før prosedyren starter. De aller fleste stent er permanente.

På slutten av prosedyren tar man ut plastrøret (arbeidsporten) i lysken. Her blir det et hull som enten lukkes med et absorberbart materiale eller ved å komprimere (trykke hardt) i lysken til det slutter å blø. Etterpå må du ligge rolig på ryggen i en seng i 2-4 timer, avhengig av hvilken metode som er brukt.

## **Hva er risikoen ved prosedyren?**

Blødning eller blåmerke ved innstikkstedet kan oppstå. I meget sjeldne tilfeller kan man behøve operasjon eller blodoverføring. Sjeldne ganger kan blodåren sprekke når man tøyser den ut med ballong. Man benytter da en stent som er dekket med duk for å stanse blødningen. Påleiringene i blodåren som forårsaker forsnevringen kan noen ganger løsne og bli med blodstrømmen, noe som kan kreve ytterligere behandling. Over tid kan påleiringer på nytt danne seg på innsiden av stent eller i områder hvor man har blokket ut en forsnevring. Det er sjeldent at stenter knekker.

## **Hva kan jeg forvente etter prosedyren? Hvordan følges jeg opp?**

Etter prosedyren må du ligge på ryggen i seng i 2-4 timer, avhengig av hvilken lukkemetode som er brukt. Puls og blodtrykk overvåkes. Etter dette kan du spise og drikke som normalt. Hvis alt har forløpt uten komplikasjoner, kan du vanligvis reise hjem samme eller neste dag. Hvis du har fått innsatt stent, vil man noen ganger gi blodfortynnende medisiner de neste 3-6 månedene for å forhindre at stenten går tett. Vanligvis følges du opp på karkirurgisk avdeling. I noen tilfeller kan det gjøres kontroll med ultralyd eller CT for å se at blodåren eller stenten holder seg åpen. Dersom forsnevringen kommer tilbake, kan det bli aktuelt å gjenta prosedyren.

## **[www.cirse.org/patients](http://www.cirse.org/patients)**

*Dette dokumentet inneholder generell medisinsk informasjon. Informasjonen vil ikke kunne erstatte profesjonelle råd, diagnose eller behandling fra legen din.*